

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Aurelia Mîrzîncu în numele inculpatului Iurie Gheorghîța, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, în cauza penală, în privința inculpatului

Gheorghîța Iurie XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 29.08.2017 până la 19.07.2019;

Instanța de apel de la 15.08.2019 până la 15.10.2019;

Instanța de recurs de la 29.11.2019 până la 26.02.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 iulie 2019, Iurie Gheorghîța a fost recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și i-a fost stabilită o pedeapsă, sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul sumei de 30 000 lei.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Sergiu Ciobanu a fost admisă parțial, prin care s-a dispus încasarea de la inculpatul Iurie Gheorghîța în beneficiul părții vătămate Sergiu Ciobanu prejudiciul moral cauzat ca urmare a acțiunilor ilicite în mărime de 10 000 lei, iar pretențiile privind încasarea prejudiciului material în sumă de 2 400 lei, au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Iurie Gheorghîța în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 320 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Iurie Gheorghîța la 23 februarie 2017, ora 20:30 min., aflându-se în stare de ebrietate, la etajul 9 în scara blocului locativ din strada XXXXX, acționând cu intenții huliganice, cu încălcarea grosolană a ordinii publice, a lovit puternic de câteva ori cu piciorul în ușa dintre hol și balcon, producând o tulburare puternică a liniștii locatarilor, și ulterior, la intervenția proprietarului apartamentului cu nr.XXXXX, Sergiu Ciobanu care a încercat să-l

calmeze, el, continuându-și acțiunile sale criminale, manifestate prin opunerea de rezistență violentă acestuia, cu o deosebită obrăznicie, i-a aplicat pe neașteptate câteva lovituri cu pumnul în față, ca urmare cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.1034/D din 15.05.2017, vătămări corporale ușoare cu dereglarea de scurtă durată a sănătății exprimate prin traumă craniu-cerebrală închisă manifestată prin comotie cerebrală, edeme ale țesuturilor moi cu suprafața echimotică la nivelul feței pe stânga, edem al țesuturilor moi la nivelul nasului, edeme ale țesuturilor moi cu suprafața echimotică și excoriație la nivelul buzei superioare și edem al țesuturilor moi cu suprafața echimotică la nivelul buzei inferioare.

Astfel, inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, huliganismul conform indicilor *„acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită”*.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-i stabili lui Iurie Gheorghită pedeapsa sub formă închisoare pe un termen de 1 an și 5 luni, cu executarea pedepsei stabilite în penitenciare de tip semiînchis.

În motivarea solicitărilor, procurorul a indicat că, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, atitudinea criminală a inculpatului față de consecințele comiterii infracțiunii și eventualele consecințe.

De asemenea, apelantul a menționat că, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța urma să ia în considerație faptul că acesta nu este angajat în câmpul muncii, anterior a fost condamnat pentru comiterea unor infracțiuni similare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, a fost admis apelul declarat de către procuror casată parțial sentința, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță în partea stabilirii pedepsei penale inculpatului, după cum urmează:

„Se numește pedeapsa lui Iurie Gheorghită pe art. 287 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 4 luni.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, de suspendat condiționat executarea pedepsei închisorii, cu fixarea unei perioade de probațiune de 4 ani, cu obligarea lui Iurie Gheorghită să nu schimbe domiciliul sau reședința fără permisiunea organului competent și să participe la programe probațiunile. În rest, sentința se menține”.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel conform materialelor din dosar și probelor cercetate, prezentate instanței de apel, precum și probelor administrate de instanța de fond, cercetate suplimentar în ședința instanței de apel, a constatat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Iurie Gheorghiuță a săvârșit faptele imputate lui.

Astfel, instanța de apel a menționat că în pofida faptului că inculpatul nu și-a recunoscut vina în cele imputate, vinovăția ultimului a fost demonstrată prin cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală, și anume: *declarațiile părții vătămate Sergiu Ciobanu (f.d. 164-169); declarațiile martorilor Lilia Ciobanu (f.d. 170-171), Elena Jivilic (f.d. 172-173), Sergiu Cojocar (f.d. 174), Serghei Macogonciuc (f.d. 175-176), Evdochia Macogonciuc (f.d. 177-178); înștiințarea 902 (f. d. 5); procesul-verbal de consemnare a faptelor constatate din 12.04.2017 (f. d. 7); raportul inspectorului BRO al DP mun. Chișinău (f. d. 12); procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 26.04.2017 (f. d. 24); raportul de expertiză judiciară cu nr.1034/D din 15.05.2017 (f. d. 32-33); procesul-verbal de confruntare din 26.06.2017, între partea vătămată și bănuitul Iurie Gheorghiuță (f. d. 39-40).*

În această ordine de idei, instanța de apel a ajuns la concluzia că, probele menționate mai sus sunt pertinente și utile, coroborează cu întreaga sistemă de probe și demonstrează cu certitudine vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi „*huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obraznicie deosebită*”.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, nerecunoașterea vinovăției de către Iurie Gheorghiuță în comiterea huliganismului imputat nu echivalează cu achitarea lui, deoarece circumstanțele stabilite și probele analizate și enumerate, dovedesc cu certitudine comiterea de către dânsul a faptelor încriminate și o califică ca o metodă de apărare, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de bănuț, învinuit sau inculpat nu poate fi urmărită penal pentru depunerea declarațiilor intenționate false, decât în cazurile expres prevăzută de legea procesual penală.

Mai mult decât atât, instanța de apel a conchis că, deși inculpatul în cadrul examinării cauzei în instanța de fond nu și-a recunoscut vina, dânsul nu a atacat sentința cu apel, ceea ce denotă că în mod tacit a fost de acord cu faptele imputate.

Cu referire la numirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a subliniat că, instanța de fond, la numirea felului și măsurii de pedeapsă a ținut cont de unele

circumstanțe reale și personale, cum ar fi: caracterul și gradul de pericol social și prejudiciabil al infracțiunii, conform prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal se referă la infracțiuni mai puțin grave, însă n-a ținut cont și de personalitatea infractorului, care anterior a mai comis infracțiuni, fiind condamnat de 2 ori, în același rând pentru săvârșirea unor infracțiuni contra patrimoniului și anume: prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 27 mai 2014 în baza art. 186 alin. (2) lit. b și d) Cod penal a fost liberat de pedeapsa penală și i s-a aplicat măsura de constrângere cu caracter educativ sub formă de avertisment (f. d. 48, 49), iar prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 26 mai 2015 a fost încetat procesul penal în privința lui pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal pe motivul împăcării părților (f. d. 51).

Astfel, inculpatul fiind condamnat anterior, a continuat activitatea infracțională, ceea ce denotă faptul că este predispus de a comite infracțiuni.

Subsecvent, instanța de apel a menționat că, procurorul în rechizitoriu indică că, Iurie Gheorghiuță a săvârșit huliganismul imputat în stare de ebrietate, însă n-a reținut starea de ebrietate ca circumstanță agravantă (f. d. 79), așadar, instanța nu va reține în privința inculpatului, starea de ebrietate ca circumstanță agravantă, dar a menționat că instanța de fond a constatat cu certitudine că Iurie Gheorghiuță a comis infracțiunea fiind în stare de ebrietate și, din acest punct de vedere, aceasta circumstanță îl caracterizează negativ.

De asemenea, instanța de apel a luat în calcul faptul că inculpatul nu și-a recunoscut și nu și-a conștientizat vina, la nivelul de înțelegere a situației în care s-a pomenit, prin urmare nu se căiește.

Astfel, instanța de apel a conchis că, pedeapsa sub formă de amendă este prea blândă în raport cu infracțiunea comisă și personalitatea inculpatului.

În aceasta ordine de idei, instanța de apel a indicat că, îndreptarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 4 luni, iar în temeiul art. 90 Codul penal, a-i suspenda condiționat executarea pedepsei închisorii aplicate inculpatului stabilindu-i o perioadă de probațiune de 4 ani, pedeapsa fiind proporțională cu faptele comise, or, inculpatul se v-a afla 4 ani sub supravegherea strictă a colaboratorilor serviciului de probațiune.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Aurelia Mîrzîncu în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea cerințelor sale, avocata susține că, instanța de apel la numirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile art. 61 și 75 Cod penal, mai mult aceasta nu a luat în calcul că partea vătămată a solicitat menținerea sentinței primei instanțe.

De asemenea, recurenta susține că instanța de apel nu a ținut cont de garanțiile unui proces echitabil și eronat a dispus încasarea de la inculpatul Iurie Gheorghiuță în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 320 lei, deoarece aceste cheltuieli urmează a fi achitate din bugetul statului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Din textul recursului rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpatul Iurie Gheorghiuță și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, dar avocata Aurelia Mîrzîncu își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel semnalând temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, instanța de recurs ordinar consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și din partea altor persoane.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La caz, Colegiul penal constată că, infracțiunea săvârșită de către inculpat, este prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal și se pedepsește cu închisoare de până la 3 ani.

Conform art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv. Astfel, instanța de recurs remarcă că, inculpatul a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă.

Așadar, în concluzie Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect a stabilit pedeapsa inculpatului, conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7

Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei art. 75 alin.

(1) Cod penal.

De asemenea, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel corect a menționat că, „(...)instanța de fond, la numirea felului și măsurii de pedeapsă a ținut cont de unele circumstanțe reale și personale, cum ar fi: caracterul și gradul de pericol social și prejudiciabil al infracțiunii, conform prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal se referă la infracțiuni mai puțin grave, însă n-a ținut cont și de personalitatea infractorului, care anterior a mai comis infracțiuni, fiind condamnat de 2 ori, în același rând pentru săvârșirea unor infracțiuni contra patrimoniului și anume: prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 mai 2014 în baza art. 186 alin. (2) lit. b și d) Cod penal a fost liberat de pedeapsa penală și i s-a aplicat măsura de constrângere cu caracter educativ sub formă de avertisment (f. d. 48, 49), iar prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 26 mai 2015 a fost încetat procesul penal în privința lui pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal pe motivul împăcării părților (f. d. 51)” (vezi pct. 4.1. din prezenta decizie).

Cu referire la alegația avocatei precum că, instanța de apel eronat nu a ținut cont de faptul că, partea vătămată a solicitat menținerea sentinței primei instanțe, Colegiul penal o respinge ca fiind neîntemeiată, or, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuază sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Mai mult decât atât, după cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la pronunțarea deciziei recurate, or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, soluție pe care

instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar conchide că nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care face referință recurentul, deci nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în conformitate cu legea și în limitele acesteia, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

De asemenea, instanța de recurs ordinar subliniază poziția contradictorie a recurenteii, or, ultima solicită menținerea sentinței, însă susține dezacordul cu încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului.

Astfel, Colegiul penal respinge ca fiind eronată solicitarea avocatei Aurelia Mîrzîncu, și nu se va expune asupra acestor alegații nefondate, or, instanța de apel a menținut sentința în această parte, iar instanța de fond a dat o explicație clară în partea încasării de la inculpat în beneficiul statului suma de 320 lei, cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea raportului de expertiză nr. 1034/D din 15.05.2017 (f.d. 32-33).

Astfel, împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de către recurentă, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Aurelia Mîrzîncu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui *Gheorghită Iurie XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **26 martie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan